

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 18ης Νοεμβρίου 1999 *

Στην υπόθεση C-275/98,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Klagenævnet for Udbud (Δανία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Unitron Scandinavia A/S,

3-S A/S, Danske Svineproducenters Serviceselskab,

και

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων προμηθειών (ΕΕ L 199, σ. 1),

* Γλώσσα διαδικασίας: η δανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους L. Σερόν, πρόεδρο τμήματος, P. Jann (εισηγητή) και M. Wathelet, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: S. Alber
γραμματέας: R. Grass

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- το Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, εκπροσωπούμενο από τον P. Biering, δικηγόρο Κοπεγχάγης,

- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον H. C. Støvlbæk, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 8ης Ιουλίου 1999,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με διάταξη της 15ης Ιουλίου 1998, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 20 Ιουλίου 1998, το *Klagenævnet for Udbud* (επιτροπή εκδικάσεως προσφυγών στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων) υπέβαλε βάσει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ) δύο προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων προμηθειών (ΕΕ L 199, σ. 1).

- 2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκλυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ, αφενός, της *Unitron Scandinavia A/S* (στο εξής: *Unitron*) και της *3-S A/S, Danske Svineproducenters Serviceselskab* (στο εξής: *3-S*) και, αφετέρου, του *Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri* (Υπουργείου Επισιτισμού, Γεωργίας και Αλιείας, στο εξής: υπουργείο) με αντικείμενο την κατακύρωση μιας συμβάσεως δημοσίων προμηθειών αναγνωριστικών ενωτίων για χοιροειδή.

Το νομικό πλαίσιο

3 Το άρθρο 1, στοιχείο β', της οδηγίας 93/36 ορίζει:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

(...)

β) αναθέτουσες αρχές: το κράτος, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου και οι ενώσεις που συγκροτούνται από έναν ή περισσότερους από αυτούς τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Ως οργανισμός δημοσίου δικαίου νοείται κάθε οργανισμός:

— που έχει δημιουργηθεί ειδικά για να ικανοποιήσει ανάγκες γενικού συμφέροντος, που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα,

— που έχει νομική προσωπικότητα και

— του οποίου είτε η δραστηριότητα χρηματοδοτείται κατά κύριο λόγο από το κράτος, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου είτε η διαχείριση υπόκειται σε έλεγχο από το κράτος ή τους οργανισμούς αυτούς είτε άνω του ημίσεος του αριθμού των μελών του οργάνου διοίκησης, διεύθυνσης ή εποπτείας διορίζεται από το κράτος, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.»

4 Το άρθρο 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36 ορίζει:

«Όταν μια αναθέτουσα αρχή, κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο β', παραχωρεί σε φορέα που δεν αποτελεί αναθέτουσα αρχή, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος του, ειδικό ή αποκλειστικό δικαίωμα να ασκεί δραστηριότητα δημόσιας υπηρεσίας, η πράξη παραχώρησης του δικαιώματος αυτού ορίζει ότι ο εν λόγω φορέας οφείλει να τηρεί την αρχή της μη διάκρισης λόγω ιθαγένειας κατά τη σύναψη συμβάσεων δημόσιων προμηθειών με τρίτους.»

5 Με τον επανειλημμένως τροποποιηθέντα δανικό νόμο 344 της 6ης Ιουνίου 1991 ιδρύθηκε το Klagenævnet for Udbud στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων περί της εφαρμογής των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της συνάψεως συμβάσεων κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων (ΕΕ L 395, σ. 33), η οποία στη συνέχεια τροποποιήθηκε από το άρθρο 41 της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για τον συντονισμό των διαδικασιών συνάψεως δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών (ΕΕ L 209, σ. 1).

Η διαφορά της κύριας δίκης

- 6 Δυνάμει της οδηγίας 92/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 1992, για την αναγνώριση και την καταγραφή των ζώων (ΕΕ L 355, σ. 32), επί των χοιροειδών πρέπει να τίθεται αναγνωριστικό ενώτιο για να καθίσταται δυνατός ο προσδιορισμός της προελεύσεώς τους. Η δανική ρύθμιση για τη μεταφορά της οδηγίας αυτής ορίζει ότι, μετά την έγκρισή τους από την υπαγόμενη στο υπουργείο κτηνιατρική υπηρεσία, τα αναγνωριστικά ενώτια παρέχονται από τα Danske Slagterier (δανικά σφαγεία, στο εξής: DS), τα οποία είναι ιδιωτική επιχείρηση.
- 7 Για να περιοριστεί ο αριθμός των εγκεκριμένων αναγνωριστικών ενωτίων για χοιροειδή, η κτηνιατρική υπηρεσία και τα DS έθεσαν σε εφαρμογή μια διαδικασία διαγωνισμού. Τον Νοέμβριο του 1996, τα DS, στα οποία είχε ανατεθεί η διενέργεια του διαγωνισμού, απέστειλαν φακέλους υποβολής προσφορών σε ορισμένους δυνητικούς προμηθευτές και, κατά το πέρας της διαδικασίας, συνήψαν συμβάσεις προμηθειών, για τρία έτη από την 1η Απριλίου 1997, με τις εταιρίες Allflex dan-mark ApS και Daploma A/S.
- 8 Η Unitron και η 3-S είναι κατασκευαστές αναγνωριστικών ενωτίων για χοιροειδή. Με προσφυγή τους ενώπιον του Klagenævnet for Udbud, ισχυρίζονται ότι τα DS υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και ότι στην πραγματικότητα ενεργούν για λογαριασμό του υπουργείου, οπότε πρέπει να εξομοιωθούν με αναθέτουσα αρχή υπό την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο β', της οδηγίας 93/36. Επικουρικώς, οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης υποστηρίζουν ότι τα DS έπρεπε να ακολουθήσουν τη διαδικασία του άρθρου 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36.
- 9 Με απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 1998, το Klagenævnet for Udbud έκρινε κατ' αρχάς ότι τα DS είναι όντως αυτός που απέκτησε αναγνωριστικά ενώτια από προμηθευτές και ότι το ποσό της δημόσιας αυτής σύμβασης υπερβαίνει το κατώτατο όριο του άρθρου 5 της οδηγίας 93/36.
- 10 Στη συνέχεια σημείωσε ότι η εκ μέρους του υπουργείου ανάθεση της διαχείρισεως του συστήματος των αναγνωριστικών ενωτίων σε επιχείρηση έπρεπε, κατ' αρχήν, να

αποτελέσει το αντικείμενο διαδικασίας διαγωνισμού σύμφωνα με την οδηγία 93/36. Ωστόσο, διαπίστωσε ότι το ζήτημα αυτό δεν είναι αντικείμενο της εκκρεμούς ενώπιόν του διαδικασίας.

- 11 Τέλος, αφού θεώρησε ότι τα DS δεν είναι αναθέτουσα αρχή υπό την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο β', της οδηγίας 93/36, το Klagenævnet for Udbud απέρριψε το επιχείρημα των προσφευγουσών της κύριας δίκης ότι η οδηγία αυτή έπρεπε να εφαρμοστεί επί των DS κατ' αναλογία.
- 12 Όσον αφορά τον επικουρικό ισχυρισμό που προβλήθηκε με βάση το άρθρο 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36, το Klagenævnet for Udbud σημειώνει ότι η διάταξη αυτή αναπαράγει στην ουσία το περιεχόμενο του άρθρου 2, παράγραφος 3, της οδηγίας 77/62/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1976, περί συντονισμού των διαδικασιών συνάψεως συμβάσεων κρατικών προμηθειών (ΕΕ ειδ. έκδ. 17/001, σ. 24), νομοθέτηματος που εκδόθηκε όταν δεν υφίστατο ακόμη οδηγία περί δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών.
- 13 Εφόσον οι δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών κατέστησαν το αντικείμενο της οδηγίας 92/50, το Klagenævnet for Udbud διερωτάται ως προς το περιεχόμενο που έχει τώρα το άρθρο 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36, καθόσον αναπαράγει στην ουσία νομοθέτημα παλαιότερο της οδηγίας 92/50.
- 14 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Klagenævnet for Udbud αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Διατηρεί το άρθρο 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων προμηθειών το αυτοτελές περιεχόμενό του μετά την έκδοση της οδηγίας 92/50/

ΕΟΚ του Συμβουλίου για τον συντονισμό των διαδικασιών συνάψεως δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών (οι οποίες οδηγίες τροποποιήθηκαν αμφότερες από την οδηγία 97/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου);

- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, συνεπάγεται τότε η διάταξη αυτή ότι, όταν η αναθέτουσα αρχή αναθέτει σε ιδιωτική επιχείρηση που δεν είναι τέτοια αρχή τη διαχείριση συστήματος σημάτων των χιροειδών με αναγνωριστικά ενώτια, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ορίσει, αφενός, ότι η επιχείρηση πρέπει να τηρεί, κατά τη σύναψη συμβάσεων προμηθειών με τρίτους, την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγενείας και, αφετέρου, ότι οι αγορές προϊόντων τα οποία συνδέονται με το σύστημα πρέπει να αποτελούν το αντικείμενο δημοσίου διαγωνισμού αν η αξία των προμηθειών υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπει η οδηγία 93/36;»

Επί του παραδεκτού

- 15 Εκ προοιμίου πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, για τους λόγους που ο γενικός εισαγγελέας ανέλυσε στα σημεία 17 και 18 των προτάσεών του, το Klagenævnet for Udbud είναι δικαστήριο υπό την έννοια του άρθρου 177 της Συνθήκης.
- 16 Το υπουργείο θεωρεί ότι το Δικαστήριο πρέπει να αρνηθεί να απαντήσει στα προδικαστικά ερωτήματα διότι, όποια ερμηνεία και αν δοθεί στη διάταξη που αποτελεί το αντικείμενο των ερωτημάτων, δεν θα μεταβληθεί η νομική κατάσταση των προσφευγουσών της κύριας δίκης.
- 17 Κατά το καθού της κύριας δίκης, αν από τη μια πλευρά το άρθρο 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36 ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι επιβάλλει μόνο στο υπουργείο να απαιτεί να τηρούν τα DS την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων, η ερμηνεία αυτή δεν θα αλλάξει τίποτα για την Unitron και την 3-S, οι οποίες αμφότερες είναι

εγκατεστημένες στη Δανία. Αν από την άλλη πλευρά η διάταξη αυτή ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι επιβάλλει υποχρέωση προκηρύξεως διαγωνισμού σύμφωνα με την οδηγία αυτή, πάλι οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης δεν θα μπορέσουν να επωφεληθούν της ερμηνείας αυτής, δεδομένου ότι, κατά το υπουργείο, μετά τον διαγωνισμό που αποτελεί το αντικείμενο της κύριας δίκης έγινε νέος διαγωνισμός σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 93/36, ο οποίος εξαφάνισε κάθε ενδεχόμενη παράβαση.

- 18 Εν προκειμένω, αρκεί η διαπίστωση ότι μόνο στο εθνικό δικαστήριο, το οποίο επιλαμβάνεται της διαφοράς και το οποίο πρέπει να αναλαμβάνει την ευθύνη της δικαστικής αποφάσεως που θα εκδοθεί, απόκειται να εκτιμά, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε υποθέσεως, τόσο την ανάγκη υπάρξεως προδικαστικής αποφάσεως για να είναι σε θέση να εκδώσει την απόφασή του όσο και τη λυσιτέλεια των ερωτημάτων που υποβάλλει στο Δικαστήριο (βλ., ιδίως, την απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 1995, C-415/93, *Bosman*, Συλλογή 1995, σ. I-4921, σκέψη 59). Το Δικαστήριο μπορεί να απορρίψει αίτηση εθνικού δικαστηρίου μόνον όταν προκύπτει σαφώς ότι η ερμηνεία ή η εκτίμηση του κύριου κοινοτικού κανόνα, που ζητήθηκαν από το δικαστήριο αυτό, δεν έχουν σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, ή ακόμη όταν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα αναγκαία πραγματικά ή νομικά στοιχεία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα υποβληθέντα ερωτήματα (βλ., ιδίως, την προαναφερθείσα απόφαση *Bosman*, σκέψη 61, και την απόφαση της 29ης Ιουνίου 1999, C-60/98, *Butterfly Music* (Συλλογή 1999, σ. I-3993, σκέψη 13).
- 19 Εν προκειμένω δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο. Συγκεκριμένα, δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι, αναλόγως των απαντήσεων που θα δοθούν στα προδικαστικά ερωτήματα, το *Klagenævnet for Udbud* θα οδηγηθεί να ακυρώσει την επίμαχη στην κύρια δίκη διαδικασία διαγωνισμού ή να διαπιστώσει την έλλειψη νομιμότητας της διαδικασίας αυτής. Δεν είναι έργο του Δικαστηρίου να εκτιμήσει τις συνέπειες που, κατά το εθνικό δίκαιο, θα μπορούσε να έχει το γεγονός ότι μετά την έναρξη της κύριας δίκης κινήθηκε νέα διαδικασία διαγωνισμού σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 93/36.
- 20 Επομένως, τα προδικαστικά ερωτήματα είναι παραδεκτά.

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 21 Πρώτον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η οδηγία 93/36 εκδόθηκε μετά την οδηγία 92/50.
- 22 Δεύτερον, από τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 93/36 προκύπτει ότι η οδηγία αυτή έχει ως σκοπό, μεταξύ άλλων, να ευθυγραμμιστούν οι διατάξεις περί συνάψεως συμβάσεων δημοσίων προμηθειών με τις διατάξεις της οδηγίας 92/50. Συνεπώς, οι τελευταίες διατάξεις ελήφθησαν ρητώς υπόψη κατά την έκδοση της οδηγίας 93/36.
- 23 Επομένως, οι διατάξεις της οδηγίας 92/50 δεν μπορούν να επηρεάσουν το περιεχόμενο των διατάξεων της οδηγίας 93/36, περιλαμβανομένων των διατάξεων που ήδη περιείχε η οδηγία 77/62.
- 24 Ειδικότερα, όσον αφορά το άρθρο 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36, η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι η διάταξη αυτή δεν διέπει μόνον τις καταστάσεις στις οποίες έχει εφαρμογή η οδηγία 92/50. Συνεπώς, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι η οδηγία 92/50 την στέρησε του αντικειμένου της.
- 25 Κατά συνέπεια, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36 έχει αυτοτελές περιεχόμενο σε σχέση με τις διατάξεις της οδηγίας 92/50.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

- 26 Από τις διαπιστώσεις του αιτούντος δικαστηρίου προκύπτει ότι τα DS δεν είναι αναθέτουσα αρχή υπό την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο β', της οδηγίας 93/36.
- 27 Επομένως, η προβλεπόμενη στο άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/36 υποχρέωση εφαρμογής των διαδικασιών διαγωνισμού που ορίζονται στο άρθρο 1, στοιχεία δ', ε' και στ', της οδηγίας αυτής δεν καταλαμβάνει φορέα όπως τα DS.
- 28 Επιπλέον, η οδηγία 93/36 δεν περιέχει διάταξη ανάλογη με το άρθρο 3, παράγραφος 3, της οδηγίας 92/50 ή με το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/37/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων (ΕΕ L 199, σ. 54), τα οποία άρθρα υποχρεώνουν τις αναθέτουσες αρχές να μεριμνούν για την τήρηση των διατάξεων των οδηγιών αυτών όταν ορισμένες δημόσιες συμβάσεις συνάπτονται από φορείς που δεν είναι αναθέτουσες αρχές.
- 29 Αντιθέτως, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36, όταν σε φορέα που δεν είναι αναθέτουσα αρχή χορηγούνται από αναθέτουσα αρχή ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα ασκήσεως δραστηριότητας δημοσίας υπηρεσίας, απαιτείται μόνον όπως η χορηγούσα το δικαίωμα αυτό πράξη ορίζει ότι ο εν λόγω φορέας οφείλει να τηρεί, για τις συμβάσεις δημοσίων προμηθειών που συνάπτει με τρίτους στο πλαίσιο της δραστηριότητάς αυτής, την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγενείας.
- 30 Συνεπώς, από συστηματική ερμηνεία της διατάξεως αυτής προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή δεν υποχρεούται να απαιτεί από τον σχετικό φορέα να τηρεί τις διαδικασίες διαγωνισμού που προβλέπει η οδηγία 93/36.

- 31 Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγενείας δεν μπορεί να ερμηνεύεται στενώς. Η αρχή αυτή συνεπάγεται ιδίως υποχρέωση διαφάνειας, προκειμένου η αναθέτουσα αρχή να μπορεί να βεβαιώνεται για την τήρηση της αρχής αυτής.
- 32 Κατά συνέπεια, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36 πρέπει να ερμηνευθεί ως εξής:
- Επιβάλλει στην αναθέτουσα αρχή που χορηγεί ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα ασκήσεως δραστηριότητας δημοσίας υπηρεσίας σε φορέα που δεν είναι αναθέτουσα αρχή να απαιτεί από τον φορέα αυτόν να τηρεί, για τις συμβάσεις δημοσίων προμηθειών που συνάπτει με τρίτους στο πλαίσιο της δραστηριότητας αυτής, την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγενείας.
 - Αντιθέτως, υπό τις συνθήκες αυτές δεν επιβάλλει στην αναθέτουσα αρχή να απαιτεί από τον σχετικό φορέα να τηρεί, για τη σύναψη τέτοιων συμβάσεων δημοσίων προμηθειών, τις διαδικασίες διαγωνισμού που προβλέπει η οδηγία 93/36.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 33 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή, που κατέθεσε παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με διάταξη της 15ης Ιουλίου 1998 το Klagenævnet for Udbud, αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων προμηθειών, έχει αυτοτελές περιεχόμενο σε σχέση με τις διατάξεις της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για τον συντονισμό των διαδικασιών συνάψεως δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών.

- 2) Το άρθρο 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36 πρέπει να ερμηνευθεί ως εξής:

— Επιβάλλει στην αναθέτουσα αρχή που χορηγεί ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα ασκήσεως δραστηριότητας δημοσίας υπηρεσίας σε φορέα που δεν είναι αναθέτουσα αρχή να απαιτεί από τον φορέα αυτόν να τηρεί, για τις

συμβάσεις δημοσίων προμηθειών που συνάπτει με τρίτους στο πλαίσιο της δραστηριότητας αυτής, την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγενείας.

- **Αντιθέτως, υπό τις συνθήκες αυτές δεν επιβάλλει στην αναθέτουσα αρχή να απαιτεί από τον σχετικό φορέα να τηρεί, για τη σύναψη τέτοιων συμβάσεων δημοσίων προμηθειών, τις διαδικασίες διαγωνισμού που προβλέπει η οδηγία 93/36.**

Sevón

Jann

Wathelet

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 18 Νοεμβρίου 1999.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος του πρώτου τμήματος

R. Grass

L. Sevón